

تبعات جامعه ناآرام بر کاهش مخاطبان سینما

فرصتی که از دست می‌رود!

فیلم سینمایی «شین» به نویسندگی و کارگردانی میثم کزازی و با تهیه‌کنندگی شهاب حسینی از شهر بومرماه سال جاری روی پرده سینماها رفت و تا امروز، فروش ۷۴۴ میلیون تومانی برای آن به ثبت رسیده است.

فاطمه حمیره
گفت و گو

داستان این فیلم که در یک خانه قدیمی راز آلود برای مخاطب روایت می‌شود، از دل یک قصه واقعی برداشته شده و با خلاق صحنه‌هایی دلهره‌آور پرده از یک راز قدیمی و ظلمی که بر انسانی روا شده برمی‌دارد با این تأکید که: «اثر ظلم در جهان باقی می‌ماند و همیشه فرصت کفای برای جبران در اختیار ندارد.»

فیلم «شین» در فضای متقلوئی پیش می‌رود که آن را به فیلم‌های ژانر ترسناک نزدیک کرده است و با این که کارگردان آن تأکید دارد که این فیلم ترسناک نیست و در ژانر وحشت ساخته نشده است اما با این حال، نشانه‌هایی از این ژانر در «شین» دیده می‌شود و مخاطب فضای دلهره‌آور را در راستای کشف راز خانوادگی اهالی یک خانه قدیمی تجربه می‌کند.

این فیلم که انتظار می‌رفت بعد از دوران رکود سینمای ایران در دوره کرونا، بتواند بابر خور داری از یک قصه جذاب در بستری از فضای فیلم‌های دلهره‌آور که آن را تا حدودی از دیگر فیلم‌های رایج سینمای ایران متفاوت می‌کند، در کنار نام بر آواز شهاب حسینی به عنوان تهیه‌کننده و بازیگر و همچنین بهره‌مندی از حضور بازیگران قدیمی و پیشکسوت سینمای ایران، جان تازه‌ای به کالبد سینمای کم‌رنگ ایران بیخشد، در نهایت به دلایل متعددی این انتظار را به تا امروز بر آورده نکرده و نتوانسته فروش راضی‌کننده‌ای داشته باشد که یکی از مهمترین دلایل آن نیز می‌تواند متأثر از فضای کنونی جامعه ایران و ناآرامی‌های چندماهه اخیر و به دنبال آن بی‌ رغبتی مخاطبان سینما برای تماشای فیلم باشد. با هوشنگ توکلی و آتش تقی‌پور دو بازیگر سرشناس و پیشکسوت سینمای ایران که در این فیلم نقش آفرینی کرده‌اند درباره این فیلم گفتگو کرده‌ام که می‌خوانید:

هوشنگ توکلی:

اکران خوبی به فیلم «شین» داده نشد

هوشنگ توکلی از بازیگران سینما، تئاتر و تلویزیون ایران است که بسیاری از مردم او را با نقش «دایی» در سریال پر مخاطب «زیر تیغ» به یاد می‌آورند. توکلی کار بازیگری را از دهه چهل و از صحنه تئاتر آغاز کرد و در طول ۶۰ سال گذشته در آثار بسیاری از جمله مجموعه‌های «مرگ تدریجی یک رویا»، «شکرانه»، «آرام می‌گیریم»، «روزهای لیدی» و «روزگار قریب» و فیلم‌های «زیر سقف دودی»، «ففس طلایی»، «غفودی»، «ابلیس»، «دلخون» و ... ایفای نقش کرده است و از جمله آثار او در مقام کارگردان نیز می‌توان به سریال «مدرس» با نقش آفرینی به یادماندنی خسرو شکیبایی در نقش مدرس اشاره کرد. به بهانه حضور این بازیگر در فیلم «شین» ساخته میثم کزازی با او گفتگویی کرده‌ام که می‌خوانید:

میثم کزازی هنرمند، شاعر و اهل موسیقی است و نگاه بسیار صمیمی و جدیدی در سینما دارد.

فکر می‌کنید چرا این فیلم چنان که باید با استقبال روبرو نشده است؟

اما به نظر من، اکران خوبی به «شین» داده نشد و زمان مناسبی برای اکران آن نبود اما در هر حال باید اکران می‌شد. کارگردان این فیلم، میثم کزازی هنرمند، شاعر و اهل موسیقی است و نگاه بسیار صمیمی و جدیدی در سینما دارد. او انسان بسیار آرام و بی‌حاشیه‌ای است و روابط عمومی‌اش به گونه‌ای است که آن طور که باید بر جسته نمی‌شود و آثارش دیده‌شود. با این حال معتقدم که «شین» کار خوب و موفق بود و کارگردان آن هم کاربلد است، میزانشن را در سینما خوب می‌شناسد، قاببندی فوق‌العاده‌ای دارد و داستان را خوب پیش

می‌برد، امیدوارم این کارگردان در آینده کارهای بهتری را با امکانات بهتر کار کند که دیده شود.

چرا فیلمسازان علاقه‌ای به ورود به این ژانر ندارند؟

ژانر وحشت در ایران ژانر سختی است به این دلیل که محدودیت‌های زیادی دارد. شاید بعد از انقلاب اسلامی، چهار یا پنج فیلم در این زمینه ساخته شده باشد و برای میثم کزازی هم وارد شدن به این فضا در دومین تجربه فیلمسازی‌اش کار سختی بود و در نهایت از نظر من کار موفق‌تری از آب درآمد. این فیلم در سکوت اکران شد و جامعه منتقدان فیلم را ندیدند. از طرفی چون این ژانر هنوز در سینمای کشور ما جایگاه نداشته است، اگر کارگردانی بخواهند ریسک کند و به این حوزه ورود کند باید روابط عمومی قوی‌تری داشته باشد، یعنی پیش از اکران فیلم باید درباره آن صحبت شود تا تملشاگر بدانند قرار است چه فیلمی را با چه ویژگی‌هایی ببینند.

اما «شین» در سکوت ساخته شد و مخاطب ایرانی هم در سینمای ایران عادت ندارد فیلم‌هایی را که چیزی درباره آن نمی‌داند، تماشا کند و بنابراین فکر می‌کنم این موضوع نیز تا حدودی در میزان مخاطبان این فیلم اثرگذار بوده است.

به نظر شما مخاطب از فیلم‌های ایرانی در ژانر دلهره‌آور استقبال می‌کند؟

اگر با یک دیدگاه کلان‌تر و وسیع‌تری در این عرصه کار کنند و از امکانات فنی بهتری هم برخوردار باشند و مدیریت کلان سینما هم که فعلاً ناظر بر این آثار است از این فیلم‌ها حمایت کند، به طور قطع این ژانر جامی افتد اما در حال حاضر موانع بسیاری سر راه فیلمسازان است و به همین دلیل کمتر علاقه دارند که در این حوزه ورود کرده و کار کنند. میثم کزازی هم با ورود به این حوزه ریسک کرده و همین که

فیلم خوب و موفق‌تری از آب درآمده باید به او تبریک گفت. بسیاری از فیلمسازان می‌خواهند در این ژانر کار کنند اما این نگرانی وجود دارد که ممکن است تملشاگر ایرانی با این فیلم‌ها ارتباط برقرار نکند و به همین دلیل سراغ فیلم‌های ساده‌تری می‌روند.

کارگردان بایک کارگردان جوان و تازه‌کار چگونه بود و حضور آقای شهاب حسینی جقدر در این تصمیم شما در پذیرفتن این نقش دخالت داشت؟

من قبلاً با کزازی کار کرده بودم و حدود ده سال قبل در اولین فیلم او نیز حضور داشتم. زمانی که برای بازی در فیلم «شین» تماس گرفت، استقبال کردم چرا که می‌دانستم در کاری که می‌کند وسفید خواهد بود. همه بازیگران و عوامل فیلم هم خوب چیده شده بود و شهاب حسینی هم به خوبی پروژه را مدیریت کرد و در نهایت در یک فضای آرام و دوستانه این فیلم ساخته شد.

شما برای پذیرش یک نقش به چه نکاتی توجه می‌کنید؟ نویسنده و متن فیلمنامه؟ کارگردان؟ تهیه‌کننده یا دستمز د؟

در درجه اول متن فیلمنامه باید خوب باشد و در درجه بعدی کارگردان حائز اهمیت است که البته کارگردان فیلمسازان جوان، اطلاعات ما را هم بیشتر می‌کند و تجربیات قدیمی ما هم نومی‌شود و در درجه بعدی تهیه‌کننده اهمیت دارد که اگر بدنام‌تر نیست پروژه را به سرلجام برسد یا از سلامت سرمایه‌های اجتماعی برخوردار نباشد، نقش پیشنهادی را نمی‌پذیرم.

وقتی فیلم‌ر آروزی برده دیدید چه حسی داشتید و نظر تان درباره بازی خودتان چه بود؟

بسیار راضی بودم. اکران اول «شین» در جشنواره فیلم فجر چیزی نزدیک به پنج دقیقه اضافه داشت که البته کاملاً طبیعی است و بسیاری